

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 523/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčaťovou, Kollárova 35, Martin, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Čadca sp. zn. 4 C 252/2014 zo 14. decembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčaťovou, Kollárova 35, Martin, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 252/2014 zo 14. decembra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením okresného súdu č. k. 4 C 252/2014-301 zo 4. októbra 2016 vydaným vyššou súdnou úradníčkou bola sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne vo 4. rade zaviazaná k úhrade súdneho poplatku za podané odvolanie vo veci samej vo výške 99,50 €.

Sťažovateľka nesúhlasiac s právnym posúdením právnej povahy procesného spoločenstva žalobcov ako rozlučného spoločenstva, podala proti tomuto uzneseniu včas sťažnosť, o ktorej okresný súd rozhodol napadnutým uznesením (vydaným sudkyňou, pozn.) tak, že sťažnosť zamietol ako nedôvodnú podľa § 250 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov s odôvodnením, že *„v konaní nejde o nerozlučné spoločenstvo na strane žalobcov, ale každý žalobca vystupuje v konaní samostatne ako podielový spoluvlastník, ktorý si uplatňuje práva k nehnuteľnostiam samostatne. Preto má súd za to, že každý odvolateľ... platí súdny poplatok samostatne podľa predmetu svojho odvolania (poznámka č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov).“*

Podstatu sťažnostnej argumentácie sťažovateľky tvorí „obhajoba“ jej odlišného právneho názoru na povahu procesného spoločenstva žalobcov (odvolateľov). V tejto súvislosti v sťažnosti uvádza:

«Sťažovateľka má za to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4 C 252/2014 ide o spoločné práva a povinnosti všetkých žalobcov bez ohľadu na skutočnosť, či sú zastúpení jednou splnomocnenou osobou alebo viacerými splnomocnenými osobami. Okresný súd Čadca nesprávne uviedol že „každý žalobca vystupuje v konaní samostatne ako podielový spoluvlastník, ktorý si uplatňuje svoje práva k

nehnuteľnostiam samostatne.“ Žalobcovia v konaní vystupovali ako zákonní dedičia po poručiteľoch [REDACTED] a [REDACTED], rod. [REDACTED] a domáhali sa určenia vlastníckeho práva ich poručiteľov. Keby žalobcovia t. j. aj sťažovateľka boli na listoch vlastníctva evidovaní ako podieloví spoluvlastníci nedomáhali by sa podanou žalobou určenia podielového spoluvlastnícka ich právnych predkov na súde.

V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4 C 252/2014 ide podľa názoru sťažovateľky o nerozlučne spoločenstvo s poukazom na rozhodnutie vo veci samej, kde Okresný súd Čadca zaviazal všetkých žalobcov teda aj sťažovateľku na úhradu trov konania žalovanej. Sťažovateľka na podporu tvrdenia, že ide o nerozlučne spoločenstvo uvádza, že v konaní bol zaplatený len poplatok za návrh na začatie konania vo výške 99,50 € žalobkyňou 1/ a to ešte v čase pred pripustením ďalších účastníkov na strane žalobcov. Po vydaní uznesenia sp. zn. 4 C/252/2014 zo dňa 09. 05. 2016, ktorým súd pripustil zmenu návrhu a vstup ďalších účastníkov do konania, Okresný súd Čadca nevyzval ostatných žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku za návrh.

Pri nerozlučnom spoločenstve sa rozsudok súdu vzťahuje na všetkých účastníkov konania vystupujúcich na spoločnej strane. O nerozlučné spoločenstvo ide vtedy, keď z hľadiska hmotnoprávneho je predmetom konania právo alebo povinnosť nedielnej povahy a je potrebné, aby sa účinok rozsudku vzťahoval spoločne na všetkých účastníkov.

Okresný súd Čadca s účastníkmi konania na strane žalobcov konal ako s právnymi nástupcami po [REDACTED] a [REDACTED].»

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu, zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súde na ďalšie konanie. Sťažovateľka sa domáha aj úhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či nie je zjavne neopodstatnená. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jej sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu vydanému vyššou súdnou úradníčkou o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 99,50 €.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka sa uchádza o ústavnú ochranu svojich práv sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vo veci, v ktorej je predmetom sporu zaplatenie sumy 99,50 €, čo s poukazom na doterajšiu judikatúru ústavného súdu nemožno označiť inak ako „bagatelnú vec“, keďže v takejto veci už samotná výška uloženej povinnosti zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej pri jej predbežnom prerokovaní (pozri napr. IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015). Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takýchto veciach prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré by mohli mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv (m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13, bod 27). Ústavný súd navyše zdôrazňuje, že v posudzovanom prípade ide o rozhodovanie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ktorého výsledok sa len sekundárne dotýka účastníka konania (sťažovateľky), a preto vzhľadom na podstatu konania prípadné pochybenia všeobecného súdu pri rozhodovaní o súdnom poplatku (v zásade) nemožno kvalifikovať ako pochybenia ústavnej intenzity, ktoré by opodstatňovali vyslovenie porušenia sťažovateľkou označených práv garantovaných ústavou a dohovorom, resp. dodatkovým protokolom. Rozhodnutie o tom, či sú splnené

zákonom ustanovené podmienky pre uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, patrí teda zásadne do rozhodovacej sféry všeobecných súdov, do ktorej by ústavný súd mal zasahovať len celkom výnimočne (m. m. porovnaj aj uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 788/09), a to vtedy, ak by napadnuté rozhodnutie bolo celkom zjavne arbitrárne a nemalo oporu v ustanoveniach príslušného všeobecne záväzného právneho predpisu upravujúcich ukládanie povinnosti uhradiť súdne poplatky a ich výšku (napr. II. ÚS 361/2015).

Uvedené skutočnosti už samy osebe zakladajú aj bez vecného prieskumu dostatočné dôvody pre odmietnutie sťažnosti sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenej. Napriek tomu sa ústavný súd oboznámil s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu a posudzoval, či v tomto prípade nedošlo k takému excesívne nesprávnemu uloženiu poplatkovej povinnosti, ktoré by signalizovalo, že ide o pochybenie ústavnoprávnej intenzity, kolidujúce s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd garantovaných ústavou.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu sa uvádza:

„... Súd má za to, že v konaní nejde o nerozlučné spoločenstvo na strane žalobcov, ale každý žalobca vystupuje v konaní samostatne ako podielový spoluvlastník, ktorý si uplatňuje práva k nehnuteľnostiam samostatne. Preto má súd za to, že každý odvolateľ ...platí súdny poplatok samostatne podľa predmetu svojho odvolania ...“.

Citovaný právny názor okresného súdu je zrozumiteľný a vnútorne kompatibilný, a aj preto ho nemožno považovať za arbitrárny. Naopak, podľa názoru ústavného súdu ide síce o stručné, ale ústavne akceptovateľné odôvodnenie napadnutého uznesenia. Tento záver a jeho odôvodnenie je výrazom autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený zasahovať.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017